

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Боловсрол шинжлэх ухааны газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн хураангуй тайлан

Аудитын код: БӨА-2025/186/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2024 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл

Утас: 70422954 Цахим хаяг: Aigulj@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: М.Айнур

Утас: 94159291 Цахим хаяг: ainurm@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

АЙМГИЙН БОЛОВСРОЛ ШИНЖЛЭХ
УХААНЫ ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.АЙДЫН ТАНАА

2025.02.25 № 237
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Боловсрол шинжлэх ухааны газар нь 2024 онд 11,123.5 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 10,882.2 сая төгрөг зарцуулж, 97.8 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь

832502000006

харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудал

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ж.АЙГҮЛ

1. Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Үзүүлэлт	Тайлант оны	
	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	11,123,546,200.00	10,882,256,015.11
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	11,123,546,200.00	10,882,256,015.11
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,010,942,000.00	1,008,679,843.11
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	837,446,900.00	837,445,726.00
Үндсэн цалин	539,673,600.00	494,312,728.00
Нэмэгдэл	204,280,300.00	209,461,810.00
Унаа хоолны хөнгөлөлт	32,761,500.00	62,220,686.00
Урамшуулал	60,731,500.00	71,450,502.00
Гэрээт ажлын хөлс		
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	104,680,900.00	102,420,742.11
Тэтгэврийн даатгал	75,596,200.00	74,808,290.91
Тэтгэмжийн даатгал	7,271,200.00	6,947,622.98
ҮОМШӨ-ний даатгал	3,635,600.00	3,474,161.57
Ажилгүйдлийн даатгал	3,635,600.00	3,438,313.39
Эрүүл мэндийн даатгал	14,542,300.00	13,752,353.26
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,505,500.00	32,505,500.00
Гэрэл, цахилгаан	3,333,600.00	3,307,807.51
Түлш, халаалт	26,050,200.00	26,077,692.49
Цэвэр, бохир ус	3,121,700.00	3,120,000.00
Байрны түрээс		
Хангамж, бараа материалын зардал	14,217,000.00	14,217,000.00
Бичиг хэрэг	877,200.00	4,169,600.00
Тээвэр, шатахуун	10,961,700.00	6,904,400.00
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	231,900.00	1,093,100.00
Ном, хэвлэл	89,200.00	0.00
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	872,400.00	343,600.00
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,184,600.00	1,706,300.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	52,300.00	52,300.00
Урсгал засвар	52,300.00	52,300.00
Томилолт, зочны зардал	3,000,000.00	3,000,000.00
Дотоод албан томилолт	3,000,000.00	3,000,000.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	528,000.00	527,175.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	528,000.00	527,175.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,511,400.00	18,511,400.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,467,500.00	4,467,500.00
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,043,900.00	14,043,900.00
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,112,604,200.00	9,873,576,172.00
Бусад урсгал шилжүүлэг	10,112,604,200.00	9,873,576,172.00
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн	2,147,191,600.00	1,962,156,772.00

Боловсрол шинжлэх ухааны газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

тэтгэмж		
Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,965,097,200.00	7,911,419,400.00
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	315,400.00	0.00
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	11,123,546,200.00	10,882,256,015.11
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	11,123,546,200.00	10,882,256,015.11
Улсын төсвөөс санхүүжих	11,123,546,200.00	10,882,256,015.11
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	32.00	32.00
Удирдах ажилтан	1.00	1.00
Гүйцэтгэх ажилтан	25.00	25.00
Үйлчлэх ажилтан	6.00	6.00

2.1 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	91964938.00	274054292.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	91964938.00	274054292.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	44543576.00	274031424.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.00	84180683.18
210102	Нэмэгдэл		84,180,683.18
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	0.00	8891208.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	6,195,760.09
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	706,437.87
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	353,219.13
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	327,159.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	-	1,308,632.74
210402	Тээвэр, шатахуун	-	277,032.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	1800000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,800,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	73374000.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	-	73,374,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44543576.00	105508500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	44,543,576.00	105,508,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,421,362.00	22,867.83
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	44950000.00	
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,471,362.00	22,867.83
213305	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,471,362.00	22,867.83
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	91964938.00	274054292.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	91964938.00	274054292.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	750,000.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	50,000,000.00	187,491,260.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	40,707,068.00	84,231,032.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	507,870.00	2,332,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого		
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй. Аудитаар 7,850.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч албан шаардлага өгөв.

2.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт байхгүй.

2.2 Албан шаардлага

Аудитаар 7,850.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага өгөв.

1. Монгол Улсын Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2024 оны 07 дугаар сарын 04-ний өдрийн Б/39 дүгээр тушаалыг үндэслэн Боловсрол шинжлэх ухааны газрын дарга С.Хонаевд 3,866,000 төгрөгийн, нягтлан бодогч Н.Мухтард 2,942,000 төгрөгийн, Боловсрол шинжлэх ухааны газрын даргын 2024 оны 09 дугаар сарын 11-ны өдрийн Б/72-01 дугаар тушаалаар нярав Е.Маратад 1,042,000 төгрөгийн нийт 7,850,000 төгрөгийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаар өөрчлөлтгүй дүгнэлт авсны балансын урамшуулал олгож, төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын хэмжээг хэтрүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5-д “Төсвийн шууд захирагч нь төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ”, 16.5.5-т “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Засгийн газрын 2019 оны “Журам батлах тухай” 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.2-т “Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн албан хаагчид олгох мөнгөн урамшууллыг холбогдох хууль, журам зөрчиж тогтоосон хэмжээнээс хэтрүүлэн олгохгүй байх

Аудитын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, албан шаардлагын 2025 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

2.3 Зөвлөмж

Аудитын дүнгээр зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

3. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

/мянган төгрөгөөр/

Боловсрол шинжлэх ухааны газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал	1	7.8			1	7.8							
Дүн	1	7.8			1	7.8							

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								